

ВИКОРИСТАННЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ ІНТЕРНІВ ТА СЛУХАЧІВ ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНИХ ЦИКЛІВ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Дикий Б.М., Кобрин Т.З., Матейко Г.Б.

*Івано-Франківська державна медична академія, м. Івано-Франківськ***Ключові слова:** медична освіта, післядипломна підготовка, самостійна робота, інфекційні хвороби

Вступ. Попри успіхи боротьби з інфекційними хворобами рівень захворюваності на них усе ще залишається високим і навіть час від часу зростає. Недостатній рівень поінформованості населення про інфекційні хвороби, слабка матеріальна база охорони здоров'я, зростання наркоманії, проституції, венеричних хвороб та інші соціальні біди сприяють утриманню нестійкої епідемічної ситуації в Україні. Тому перед лікарями поліклінік, амбулаторій, сімейними лікарями, які перші стикаються з інфекційними хворобами, стоїть важливе завдання своєчасно розпізнати ці хвороби і надати хворим кваліфіковану медичну допомогу, що вимагає постійного удосконалення форм післядипломної освіти лікарів [1, 2].

Матеріали та методи дослідження. В умовах зростаючого потоку наукової інформації кафедрою інфекційних хвороб крім лекцій, практичних і семінарських занять велика увага приділяється самостійній роботі інтернів, сімейних лікарів та слухачів передатестаційних циклів. Сьогодні у вищій школі навчальний процес значною мірою повинен переорієнтуватися на індивідуальну самостійну роботу [3].

Результати досліджень та їх обговорення. Зусилля викладачів направлені на те, щоб раціонально спланувати та проконтролювати самостійну роботу слухачів, адже рівень кваліфікації лікаря великою мірою залежить від умінь організувати свою самостійну роботу, навички якого закладаються під час навчання у вищому навчальному закладі.

Тематика, що винесена для самостійної роботи обов'язково включена у різноманітні форми перевірки знань, а саме: опитування, тестові завдання, клінічні задачі, а також висвітлюються у вигляді виступів або рефератів, що сприяє виникненню наукової дискусії.

Матеріал, що розрахований на самостійну роботу слухачів в позааудиторний час, крім теоретичного засвоєння передбачає підкріплення його розв'язуванням тестових завдань та тематичних ситуаційних задач. Тестові завдання спрямовані на проведення самоконтролю базових знань з вивченої теми, визначення ступеня засвоєння опрацьованого матеріалу.

Ситуаційні задачі використовуються для формування у слухачів передатестаційних циклів, лікарів-інтернів та сімейних лікарів клінічного мислення, умінь на підставі опорних та патогномонічних симптомів виставляти клінічний діагноз, формування навичок складання плану обстеження та призначення оптимального етіотропного лікування пацієнта з даним

діагнозом. Вирішення ситуаційних задач, крім цього сприяє застосуванню знань, які були набуті під час практичної діяльності.

Під час проходження післядипломної підготовки використовується ще декілька видів самостійної роботи лікарів-інфекціоністів та сімейних лікарів в позааудиторний час. Одним із них є написання рефератів [4], які потім заслуховуються і обговорюються на семінарських заняттях. Іншою формою є чергування разом з лікарем приймального відділення, з наступною доповіддю та обговоренням оглянутих хворих на ранковій лікарській конференції. Це сприяє формуванню клінічного мислення, відпрацюванню навичок роботи з медичною документацією.

При організації й проведенні самостійної роботи лікарів-інтернів велика увага приділяється впровадженню елементів наукових досліджень. На кафедрі інфекційних хвороб лікарі-інтерни з перших днів навчання залучаються до науково-дослідної роботи. Під керівництвом викладачів кафедри вони проводять дослідження в бактеріологічній лабораторії, обстежують хворих, допомагають у проведенні лабораторного та інструментального обстеження хворих, проводять статистичну обробку матеріалу, аналізують його і на підставі отриманих даних роблять узагальнення і необхідні висновки. Результати власних досліджень лікарі-інтерни щороку доповідають на науково-практичних конференціях як в Івано-Франківській державній медичній академії, так і за її межами.

На кафедрі постійно здійснюється пошук форм ефективнішого оволодіння практичними навичками. Для кожної теми, що винесена на самостійне опрацювання, розроблено перелік практичних навичок, які необхідно опрацювати при її засвоєнні.

Головним завданням перелічених видів занять є удосконалення власних знань та застосування їх на практиці.

Поряд з цим, на кафедрі розроблені інтерактивні лекції із основних питань діагностики та лікування захворювань серцево-судинної системи, що дозволяє покращити засвоєння знань із цього розділу медицини.

З приходом нових технологій відбуваються і певні зміни в самій структурі освіти. Позитивною рисою таких змін є практично необмежені можливості самоосвіти. Унікальні можливості в цьому плані вносять комп'ютерні компакт диски. Великий обсяг інформації, яку можна розмістити на цих дисках, забезпечує практично необмежений

доступ до застосування ресурсів мультимедіа. В процесі самостійної підготовки на кафедрі використовується компакт-диск «Інфекційні хвороби», який розроблений на кафедрі інфекційних хвороб Тернопільської медичної академії (зав. кафедри професор Андрейчин М.А.). Це дозволяє використовувати великий обсяг інформації із звертанням за необхідними посиланнями не перериваючи виконання основного завдання.

Лікарі-інтерни, сімейні лікарі, курсанти різних атестаційних категорій мають можливість удосконалювати теоретичні знання в комп'ютерному класі, працюючи з сучасними комп'ютерними програмами спеціалізації та передатестаційної підготовки, які затвержені МОЗ України.

На початок третього тисячоліття у самостійне життя вступило нове покоління лікарів, які вміють працювати в мережі Internet. Це дає їм змогу оперативно отримувати медичну інформацію навіть в екстремальних випадках.

Контроль за рівнем засвоєння матеріалу проводиться за допомогою комп'ютерних тестових програм з відповідних розділів інфекційних хвороб під час визначення

проміжного рівня знань та в кінці циклу – за всім матеріалом інфекційних хвороб у режимі «Атестація».

Використання самостійної позааудиторної роботи сприяє формуванню у лікарів-інтернів, сімейних лікарів, слухачів передатестаційних циклів уміння отримувати знання шляхом роботи з великим інформаційним матеріалом, що є однією з умов підготовки кваліфікованого лікаря-фахівця. Доцільним є поєднання самостійної роботи із застосуванням проблемних питань та задач, що вимагає тривалого пошуку і використання додаткової літератури та формулювання завдань, які дають можливість творчо працювати над вирішенням питання. Все це сприяє розвитку пізнавальної діяльності та формуванню наукового світогляду.

Висновки. Таким чином, самостійна робота відіграє важливу роль у формуванні готовності лікарів-інтернів, сімейних лікарів, лікарів-інфекціоністів до самоосвіти та участі в науково-дослідній роботі.

Застосування сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі дає можливість інтенсифікувати процес навчання, надає йому більшої ефективності і цілеспрямованості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрейчин М.А. Інтеграція викладання ВІЛ-інфекції //Медична освіта. – 1999.- №1. – С. 55-58.
2. Діагностика, терапія та профілактика інфекційних хвороб в умовах поліклініки //За ред. М.А.Андрейчина. – Львів: вид-во «Медична газета України». – 1996. – 352с.
3. Дон О.М. Врахування індивідуальних особливостей студентів при виборі методів навчання //Психолого-педагогічні проблеми підготовки кадрів у системі ступеневої освіти. Мат наук.-практ. конф. – Київ. – 1999. – С. 62-67.
4. Трегубова Г.М. Формування навичок роботи з науковими текстами //Психолого-педагогічні проблеми підготовки кадрів у системі ступеневої освіти. Мат наук.-практ. конф. – Київ. – 1999. – С. 324-329.

SUMMARY*

THE MEDICINE PRACTITIONERS AND INFECTIONISTS INDEPENDENT WORK ON POST-GRADUATE TRAINING AT THE CHAIR OF INFECTION DISEASES

Dikiy B.M., Kobryn T.Z., Mateyko G.B.

The Chair of Infection Disease constantly work at the improvement of teaching methods. Besides the lectures and practical classes great attention is paid to the independent work. Some questions of the independent work are included into questionnaires to check the knowledge of doctors in to tests, situational task, they are revealed in form of essays. The students are attracted into the scientific-research work.

Key words: medical education, post-graduated training, independent work, infection disease